

BMW 503

POVOJNI ŠPORTNI PAR TUDI V BEOGRADU

KRALJICE PRETEKLOSTI

Vladimir Perkič, J.J.Puch Ljutomer

Pred drugo svetovno vojno se je nemška tovarna avtomobilov in motornih koles BMW proslavila s proizvodnjo izredno uspešnega športnega avtomobila BMW 328, ki so ga izdelovali v mestu Eisenach. Kot trdijo nekateri znani konstruktorji predvojnih športnih avtomobilov, med njimi tudi Donald Healey, je bil to eden izmed najboljših šestvaljnikov v tistem času. Po povojni preselitvi celotne tovarne BMW v prestolnico Bavarske so najprej izdelali edinstven osem valjnik V8, v celoti iz aluminijaste legure, ki je najprej poganjal limuzino z oznako BMW 501 in malo kasneje še BMW 502.

Odločitev za razvoj in izdelavo bolj športnih različic modela avtomobila te znamke je padla na sejmu avtomobilov v New Yorku leta 1954, povod za to pa so bili razstavljeni modeli Mercedes Benz 220S coupe in cabriolet ter 190SL roadster, ki so našli kar nekaj kupcev na oni strani Atlantika. Oblikovanje novih modelov BMW 503 coupe in cabrio v kombinaciji 2+2 so v tovarni poverili znanemu nemškemu industrijskemu oblikovalcu z imenom Albrecht von Goertz, ki je zaradi židovskega porekla v družini že pred vojno emigriral v ZDA. Mehanična zasnova – podvozje – okvir šasije s pogonom je ostalo nespremenjeno glede na model 502, agregatu so povečali prostornino iz prvotnih

V NA NOVO NASTAJAJOČEM MUZEJU AVTOMOBILOV V BEOGRADU, AVTO ČAKA NA OBNOVO.

2,6 litra (pri BMW501) na 3,2 litra, dodali so dva Zenith uplinjača, moč agregata pa so povečali na 140 bhp pri 4800 vrt. ročične gredi, kar je zadostovalo za pospešek od 0 do 100 km/uro v trinajstih sekundah in končno hitrost 185 km/h. Za takratni čas in 1500 kg težko vozilo so dokaj vzpodbudni rezultati obetali tudi uspešno prodajo. Žal so se stvari zasukale povsem drugače. Prvotno načrtovana proizvodna cena obeh tipov vozil je presegla dvakratnik načrtovane cene in kljub temu so v tovarni z vsakim na novo izdelanim avtomobilom pridelali dodatno izgubo. V letih od 1956 do 1959 so vsega skupaj izdelali BMW 503 coupe in BMW 503 cabrio samo 413 kosov, od tega le 139 kabrioletov.

PRED PRIČETKOM LIČARSKIH DEL.

ŠKOLJKA AVTOMOBILA, PRIPRAVLJENA ZA NANOS KONČNEGA SLOJA BARVE.

OBLIKA ZADKA PONAZARJA VPLIV AMERIŠKEGA TRŽIŠČA.

PODRBNOSTI S SVETLOBNIMI TELES

Kot ponudba najvišjega razreda so bili avtomobili domena bogatih in premožnih. Zanimivo je, da so za potrebe posebne enote vojaške milice v Beogradu konec leta 1959 naročili dva od teh avtomobilov, in sicer BMW503 coupe in BMW 503 cabriolet. V začetku leta 1960 sta bila oba avtomobila preko zastopniškega podjetja PROGRES izdobljena. Oba avtomobila so uporabljali za spremstvo tujih državnih delegacij, ki so obiskale naše glavno mesto ter za posebne prevoze važnih državnih gostov. Opremljena sta bila tudi z radijsko postajo. Do začetka 70-tih let prejšnjega stoletja so oba avtomobila uspešno uporabljali v omenjeni enoti, nakar so ju kot izrabljena na dražbi prodali individualnemu kupcu. Oba avtomobila naj bi imela popolnoma iztrošena motorja, pri istem lastniku pa sta bila shranjena vse do leta 1982. Zdajšnji lastnik, Predrag Obradović, znan zbiratelj in lastnik starodobnih BMW avtomobilov iz Šimanovcev pri Beogradu, kjer ima tudi lastni muzej, je avtomobila kupil že davnega leta 1982. Pri prevozu avtomobilov iz kraja Knežica pri Prijedoru v Bosni in Hercegovini je sodeloval tudi prijatelj Dalibor Ružić, sedanji predsednik SSIV. Z Lado 1500 special in vlečno prikolico, ki jo je posodil Bratislav Petković, znani lastnik muzeja avtomobilov v Beogradu, so prevoz uspešno opravili. 503 cabriolet je bil brez motorja, ker naj bi domači mojstri vse dele pogubili. Skoraj neverjetna zgodba, zagotovo je bilo vmes še kaj drugega. Mimogrede, poznamo podobno zgodbo o avtomobilu BMW 328, katerega školjka se nahaja v TMS v Bistri (op.p.). Kabriolet je bil shranjen v najeti garaži v Novem Beogradu vse do leta 1996, ko je bil premeščen v novo nastali muzej avtomobilov v ulici Majke Jevrosime v Beogradu, ki ga je upravljal in vodil Bratislav Petković. Tukaj so se pričeli restavratorski postopki na obeh avtomobilih. Prvi je bil dokončan BMW 503 coupe – leta 2005, postopki obnove pri kabrioletu pa so se predvsem zaradi izgube agregata močno podaljšali. Prvi nadomestni agregat je lastnik nabavil leta 2008 na sejmu v Essnu (od BMW 502). Kasneje se je izkazalo, da ni ustrezen, zato je bilo treba dobaviti še enega.

Leta 2010 so karoserijo s podvozjem prepeljali v avtoličarsko delavnico nekega privatnika, ki je svoje delo opravil šele v letu 2017. Potem se je začela sestava avtomobila in je trajala dve leti.

BMW 503 cabriolet je oktobra leta 2020 doživel svečano in izredno odmevno prezentacijo, v muzeju „Šimanovci“ v Novem Beogradu. V soju žarometov je očaral vse prisotne, zagotovo pa bo v prihodnje privabljal k ogledu množice obiskovalcev in ohranjal spomin na čase, ko so v tovarnah avtomobilov nastajali biseri, katerih blišč ne zbledi nikoli.

Ponosni lastnik, Predrag Obradović, pa je svojo izjemno zbirko dopolnil z enim od 30-tih še živečih avtomobilov BMW 503 cabriolet. Za ta uspeh mu iz srca čestitamo tudi mi.

Viri: https://en.wikipedia.org/wiki/BMW_503
<https://www.ultimatespecs.com/car-specs/BMW/19694/BMW-503-.html>

EDINSTVEN AGREGAT V8

TUDI ORIGINALNI IZBOR ORODJA JE SESTAVNI DEL AVTOMOBILA.

